



УДК:347.78:347.122

DOI: <https://doi.org/10.33731/12019.162738>

СУДОВА ЗАБОРОНА ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Костянтин Зеров,

*асистент кафедри інтелектуальної власності
юридичного факультету Київського національного
університету імені Тараса Шевченка,
науковий співробітник НДІ інтелектуальної власності
НАПрН України*

У статті проаналізовано зміст, особливості застосування та види судової заборони як способу захисту авторського права та її вплив на рівень порушень авторського права з використанням мережі Інтернет. Висловлено пропозиції з удосконалення національного авторсько-правового законодавства.

Ключові слова: захист авторського права, веб-блокування, судова заборона

Постановка проблеми. Функціонування мережі Інтернет передбачає, що її користувачі (у тому числі особи-порушники авторських прав) проводячи свою діяльність так чи інакше використовують послуги інтернет-посередників: чи то хостинг відповідних веб-сайтів, чи то надання простого доступу до мережі. Вбачається очевидним той факт, що у багатьох випадках саме інтернет-посередники мають кращі умови для присікання неправомірної діяльності кінцевих користувачів, у тому числі й через механізм, що може бути реалізований через застосування такого способу захисту авторського права як судова заборона.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Судова заборона як спосіб захисту авторського права передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС (далі — Угода про асоціацію), яка набрала чинності лише 01.09.2017 року і в силу своєї новизни не була предметом окремого дослідження в українській науці у сфері права інтелектуальної власності. У ході роботи над цією статтею враховано дослідження іноземних науков-

ців, зокрема В. Danaher, L. Feiler, F. Wang.

Метою дослідження є розкриття змісту судової заборони як способу захисту авторського права, передбаченого Угодою про асоціацію у контексті захисту авторського права на твори, розміщені в мережі Інтернет.

Виклад основного матеріалу дослідження. Чинне українське законодавство виділяє такі самостійні способи захисту авторського права як «припинення дій, що порушують право чи створюють загрозу його порушення» та «заборона дій, що порушують право чи створюють загрозу його порушення» (п. «а» та «б» ч. 1 ст. 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). При цьому необхідно наголосити на їх відмінності. Як зазначає А. Штефан, на відміну від припинення дій, що порушують право чи створюють загрозу його порушення, заборона дій може стосуватися не лише дій, які уже вчинюються, а й дій, які ще не вчинені, і якщо правоволодільцю стає відомо, що певна особа має намір вчинити якісь дії, що порушуватимуть його авторське право чи створюватимуть за-



грозу такого порушення, правоволоділець може вимагати заборонити цій особі вчиняти такі дії [1, 44].

Утім, українське законодавство не містить приписів щодо можливості їх застосування проти посередників, чії послуги використовуються третьою особою з метою порушення права інтелектуальної власності. Згідно з положеннями ст. 238 Угоди про асоціацію (у якій відображені ч. 3 ст. 8 Директиви 2001/29/ЄС [2] та ст. 11 Директиви 2004/48/ЄС [3]) судові органи можуть видати проти порушника судову заборону (англ. *injunction*), спрямовану на заборону продовження порушення, **а також проти посередників, чії послуги використовуються третьою особою з метою порушення права інтелектуальної власності [4]**. Угода про асоціацію ратифікована Законом України від 16.09.2014 року № 1678-VII, та набрала чинності 01.09.2017 року, вона є частиною чинного українського законодавства і не суперечить Конституції України, а також є нормами міжнародного договору, які мають пріоритет над нормами, встановленими законами України та іншими нормативно-правовими актами.

Судова заборона у справах щодо захисту авторського права на розміщені в мережі Інтернет твори може полягати, наприклад, у видаленні твору зі змісту веб-сторінки або у веб-блокуванні. Оскільки судова заборона є тим способом захисту, що встановлений законом, цей спосіб захисту відповідає першому критерію допустимості обмеження права на свободу вираження проглядів, передбаченого в ч. 2. ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. При цьому судова заборона є способом захисту (для застосування міри захисту наявність вини не є обов'язковою умовою), а не мірою відповідальності, а тому її застосування не залежить від факту дотримання умов обмеження відповідальності постачальників посередницьких послуг та наявності вини у їх діяннях. Тобто, поло-

ження ч. 4 ст. 40 Закону України «Про телекомунікації», у якій зазначається, що «оператори, провайдери телекомунікацій не несуть відповідальності за зміст інформації, що передається їх мережами» [5] не можуть бути застосовані у цьому випадку. Таким чином, до посередника, чії послуги використовуються третьою особою з метою порушення права інтелектуальної власності та який не несе відповідальності за порушення авторських прав можуть бути висунуті вимоги щодо захисту авторських прав, які не пов'язані з застосуванням міри цивільно-правової відповідальності, зокрема видалення інформації чи обмеження доступу до неї.

Так, у положеннях ст. 12–14 Директиви 2000/31/ЄС «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку» [6] і ст. 245–247 Угоди про асоціацію прямо зазначається, що випадки обмеження відповідальності постачальників посередницьких послуг (просто посередник, хостинг, кешування) не впливають на можливість для судового або адміністративного органу, відповідно до правових систем Сторін, вимагати від постачальника послуг припинити або попередити порушення [4] (*тобто застосування заходів захисту — К. З.*).

Проаналізувавши практику застосування веб-блокування в країнах Європейського Співтовариства, вважаємо за необхідне зазначити таке.

Практика імплементації та застосування норм зазначеної статті наявна в Сполученому Королівстві, Австрії, Бельгії, Данії, Нідерландах, Італії, Німеччині [7, 85]. Формулювання ст. 238 Угоди про асоціацію та будь-які інші її положення не вказують на те, що вимагається наявність певного зв'язку між особою-порушником авторських прав і посередником, чії послуги використовуються третьою особою з метою порушення права інтелектуальної власності. Провайдер доступу є неодмінним суб'єктом правовідносин у будь-якій не-



правомірній передачі твору через Інтернет між одним зі своїх клієнтів і третьою особою, оскільки при наданні доступу до мережі утворюється можливість доступу до твору. Тому під «посередником» у межах ст. 238 Угоди про асоціацію має розумітися як провайдер хостингу, так і провайдер доступу, на чому при тлумаченні ч. 3 ст. 8 Директиви 2001/29 наголошує CJEU у своїх рішеннях по справах C-557/07, LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH v Tele2 Telecommunication GmbH [8] та C-314/12 UPC Telekabel Wien GmbH v Constantin Film Verleih GmbH, Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH [9]. Однак якщо в країнах-членах ЄС історично склалося, що існує відносно обмежена кількість провайдерів доступу, то в Україні у реєстрі операторів, провайдерів телекомунікацій (станом на грудень 2018 року) містяться відомості про понад 7000 таких провайдерів [10]. Одночасне їх залучення до судового процесу вбачається малоімовірним.

У Сполученому Королівстві Високий Суд Лондона (англ. — England and Wales High Court), який має виключну підсудність у питанні веб-блокування, при розгляді питання про можливість застосування заборони проти постачальника посередницьких послуг згідно зі ст. 97–A Copyright, Designs and Patents Act Сполученого Королівства встановлює такі обставини: 1) належність відповідачів до постачальників послуг (інтернет-посередників); 2) факт порушення авторських прав на веб-сайті; 3) факт використання кінцевими користувачами послуг відповідачів (провайдерів доступу); 4) наявність фактичного знання у відповідачів про порушення авторського права. При цьому для суду достатньо простого факту інформування позивачами відповідачів про факт порушення [11, п. 9–25].

Виходячи з аналізу судової практики Німеччини (а саме рішення Федерального Верховного Суду Німеччини

(нім. — Bundesgerichtshof) по справі I ZR 3/14 та I ZR 174/14 від 26.11.2015 року), веб-блокування може бути застосовано тільки по відношенню до тих веб-сайтів, на яких розміщено більше протиправного, ніж легального контенту [12]. Проте суд не надав будь-яких інструкцій щодо встановлення такого балансу. Загалом, веб-блокування як різновид судової заборони має запобігати несанкціонованому перегляду (відтворенню) охоронюваного твору або принаймні робити такі умови перегляду складнішими і серйозно стримувати кінцевих користувачів.

Противники використання такого способу захисту можуть стверджувати, що блокування доступу до певних веб-сайтів не може досягти бажаного позитивного ефекту, оскільки, як правило, певний твір розміщується не на одному веб-сайті, а на кількох. Якщо особа знає адреси інших веб-сайтів із протиправно розміщеними творами чи користується спеціальними технічними засобами для обходу веб-блокування, вона може легко здійснити протиправне використання твору. Однак результати дослідження англійських науковців Brett Danaher, Michael D. Smith, Rahul Telang засвідчують протилежне: завдяки веб-блокуванням у 2014 році у Сполученому Королівстві рівень порушень авторського права на твори, розміщені в мережі Інтернет, знизився на 22 %, а відвідування легальних сервісів збільшилося на 6 % [13]. Статистика окремих заблокованих веб-сайтів в іноземних юрисдикціях також свідчить про ефективність веб-блокування: так, за 2016 рік торрент-трекер Rutracker втратив понад 40 % унікальних переглядів із Російської Федерації [14].

Окрім того, переваги застосування цього способу захисту полягають у такому:

- він звернений на постачальників посередницьких послуг (інтернет-посередників), які мають кращі умови для припинення неправомірної діяльності, а не на кінцевих



користувачів, ідентифікація яких, як правило, ускладнена;

- веб-сайти, на яких здійснюється порушення авторських прав, можуть знаходитися в іноземних юрисдикціях, що ускладнює судовий процес.

Утім, видача судової заборони щодо веб-блокування як способу захисту авторських прав має й недоліки:

- не може забезпечити абсолютний захист, оскільки існують певні технологічні можливості для його обходу (VPN, PROXY, доменні імена — «дзеркала» тощо);
- одночасно з творами блокуванню підлягатимуть також електронна пошта та інші сервіси, що доступні користувачам на вказаному для блокування сайті і не мають зв'язку з порушенням авторського права.

Надмірне застосування такого способу захисту незалежно від виду блокування може призвести до зловживань і фрагментації мережі Інтернет, виокремлення певних національних мереж, на що звертає увагу, зокрема, Lukas Feiler [15, 6]. Яскравим прикладом такої національної фрагментації є Північна Корея, щоправда причиною блокування доступу до мережі Інтернет навряд чи є порушення авторських прав.

Наголосимо, що застосування веб-блокування як способу захисту авторських прав у цілому допускається у практиці Європейського суду з прав людини. Так, ЄСПЛ оголосив неприйнятною індивідуальну заяву по справі «Акаденіз проти Туреччини» (Заява № 20877/10) про порушення ст. 10 ЄКПЛ у зв'язку з тим, що заявник не є потерпілим у розумінні ст. 34 ЄКПЛ, оскільки: судова заборона щодо веб-блокування стосувалася заявника як простого користувача заблокованих веб-сайтів «myspace.com» та «last.fm» лише опосередковано; заявник був позбавлений тільки одного із засобів прослуховування музики серед багатьох інших; заявник не за-

являв, що ці веб-сайти поширювали інформацію, що становить особливий інтерес для нього або що блокування позбавило його джерела важливості комунікації; інтереси заявника повинні були бути збалансовані щодо права власності володільців авторських прав, аналогічним чином, що охороняються ст. 1 Першого протоколу Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [16].

Разом із тим, при застосуванні веб-блокування необхідно пам'ятати, що авторські права порушує не сам факт існування веб-сторінки, а розміщення в мережі Інтернет окремого твору в цифровій формі. На веб-сторінці можуть бути одночасно правомірно розміщені й інші об'єкти авторського права, блокування доступу до яких може порушити законні права та інтереси інших осіб. Відтак, убачається, що веб-блокування до веб-сторінки в цілому може бути застосоване тільки у випадках, якщо доступ до твору, розміщеного з порушенням авторського права, не може бути унеможливлений з технічних причин (наприклад, використання протоколу HTTPS). Судові заборони у вигляді веб-блокування не повинні використовуватися як засоби загального блокування інформації в Інтернеті, оскільки в такому разі вони можуть порушувати право на свободу вираження поглядів, гарантоване ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

При використанні веб-блокування необхідно зважати на різні інтереси і, зокрема, оцінити необхідність повного блокування доступу до веб-сайта. Так, у справі «Ахмет Йилдирим проти Туреччини» (Заява № 3111/10), ЕЧПР встановив порушення ст. 10 ЄКПЛ у випадку, коли національні суди повністю заблокували доступ потерпілому як власнику та користувачу сервісів Google Sites до вказаних сервісів (включаючи доступ до власного аккаунту), у той час як передбачуваний кримінальний злочин (наруга над



пам'яттю Ататюрка) мав місце лише на одній зі сторінок цього сервісу [17, п. 64–68]¹.

У справі «Дженгиз та інші проти Туреччини» (Заяви №№ 48226/10, 14027/11), що стосувалася блокування доступу до YouTube, ЄСПЛ прийшов до висновку, що мало місце порушення ст. 10 ЄКПЛ, визнавши, зокрема, що заявникам — професорам права, викладачам різних університетів перешкоджали у доступі до YouTube як активним користувачам протягом тривалого періоду часу, і з урахуванням обставин справи вони могли законно стверджувати, що рішення про веб-блокування вплинуло на їхнє право отримувати і передавати інформацію та ідеї. ЄСПЛ також зазначив, що YouTube слугує не тільки для поширення художніх і музичних творів, а є великим популярним майданчиком, що дає можливість становити інформацію, яка представляє особ-

ливий інтерес, зокрема, з політичних і соціальних питань, і висловлюватися цивільним журналістам, слугувати засобом зв'язку. ЄСПЛ визнав, що у внутрішньодержавному законодавстві не існувало будь-яких положень, що дозволяли б судам Туреччини встановлювати повну заборону на доступ до YouTube у зв'язку зі вмістом одного з роликів, що там розміщені [18]².

Щодо класифікації веб-блокування, ми можемо виділити такі його види:

1. Блокування за допомогою DNS імені. При запиті кінцевого користувача до свого провайдера доступу для отримання інформації, яка IP-адреса відповідає визначеному доменному імені, початковий посередницьких послуг переадресує користувача на іншу IP-адресу.
2. Блокування безпосередньо IP-адреси. При цьому необхідно врахо-

¹ «64. У той же час, Суд вважає, що такі попередні обмеження [...] повинні підпадати під правове регулювання, особливо суворе у визначенні границь обмеження і ефективне щодо судового контролю за можливими зловживаннями. Щодо цього, судовий контроль за такими заходами, заснований на збалансуванні інтересів і конфліктів і спрямований на забезпечення рівноваги у цих інтересах, неможливо здійснити без правової бази, яка встановлює точні і особливі правила застосування запобіжних обмежень свободи вираження поглядів. Отже, слід зазначити, що коли кримінальний суд міста Денізли вирішив повністю блокувати доступ до Google Sites на підставі Закону Туреччини № 5651, він [...] не розглянув, чи можливо було застосувати менш суворий захід для блокування доступу до сайту, що був предметом провадження».

65. Водночас, Суд зазначає, що у своїй скарзі заявник стверджував, зокрема, що для того, аби інші веб-сайти не постраждали від згаданого заходу, слід було обрати засіб, який зробив би недоступним лише сайт, що був предметом провадження».

66. Суд також зазначає, що ніщо не вказує на те, що судді, які розглядали скаргу, намагались зважити різні інтереси і, зокрема, оцінити необхідність повного блокування доступу до Google Sites. На думку Суду, цей недолік є лише наслідком самого змісту ст. 8 Закону Туреччини № 5651, яка не передбачала жодного зобов'язання національних судів перевірити необхідність повного блокування доступу до Google Sites з огляду на критерії, проголошені і застосовані Судом в рамках статті 10 Конвенції. Дійсно, згаданий обов'язок витікає безпосередньо з Конвенції і юриспруденції Суду. У своєму рішенні судді зазначили лише, що єдиним способом блокувати доступ до спірного сайту, відповідно до постановленого щодо нього рішення, було повне блокування доступу до Google Sites. Отже, на думку Суду, вони мали особливо звернути увагу на той факт, що подібні заходи, які роблять недоступною велику кількість інформації, тяжко порушують права користувачів Інтернету і мають значні побічні наслідки».

67. З огляду на ці висновки і на аналіз відповідного законодавства, яке було застосоване у цій справі, Суд робить висновок, що втручання на підставі ст. 8 Закону Туреччини № 5651 не відповідає вимозі передбачуваності, яку висуває Конвенція, і не дозволяло заявнику скористатися достатнім рівнем захисту, якого вимагає верховенство права у демократичному суспільстві. Натомість, текст цього положення явно суперечить § 1 ст. 10 Конвенції, відповідно до якого визнані у ньому права чинні «без обмеження кордонів».

68. Таким чином, Суд зазначає, що згаданий захід мав протиправні наслідки і не може вважатись таким, що спрямований виключно на блокування доступу до спірного сайту, оскільки він спричинив загальне блокування усіх сайтів, яким надавав хостинг Google Sites. Водночас, судовий контроль за блокуванням доступу до Інтернет-сайтів не передбачав умов, достатніх для запобігання зловживанню: національне право не передбачає жодної гарантії для запобігання тому, аби захід із блокування, спрямований на конкретний сайт, не використовувався як засіб загального блокування» [17].

² 50. У цій справі ЄСПЛ зазначає, що заявники подали свої скарги до ЄСПЛ в якості активних користувачів YouTube і підкресливали ті наслідки, які оспорувана міра по блокуванню мала для їх наукової роботи, а також важливі особливості інтернет-сайту YouTube. Зокрема, заявники стверджували, що за допомогою своїх облікових записів на YouTube вони не тільки використовували цю платформу для доступу до аудіовізуальних творів, що належать до сфери їх професійної діяльності, а й активно заван-



увати, що одну й ту ж IP-адресу може використовувати декілька веб-сайтів. Відтак існує ризик, що такий вид блокування може порушити законні права та інтереси інших осіб.

3. Застосування механізму глибокого аналізу пакетів (англ. — Deep Packet Inspection (DPI)). Постачальник посередницьких послуг здійснює моніторинг трафіку за допомогою глибокого аналізу пакетів (DPI) і може заблокувати доступ кінцевого користувача до визначеної веб-сторінки. Застосування DPI може бути трьох рівнів: 1) мінімальний аналіз; 2) зведений аналіз; 3) докладний, інвазійний аналіз вмісту пакетів даних [19, п.70–72].

Як зауважує Lukas Feiler, блокування визначених веб-сторінок DPI в Європі є ускладненим, оскільки граничить із «загальним моніторингом», що заборонений ст. 15 Директиви 2000/31/ЄС [15, 22]. Загалом же, як вказують результати дослідження, проведеного Dr. Faye Fangfei Wang, у країнах-членах ЄС відсутній єдиний підхід стосовно того, який саме метод блокування застосовувати. Одні суди використовують блокування за допомогою DNS, інші — через використання IP-адрес чи URL-посилань, треті — використовують комплексний метод. Як вказує науковець, застосування певного методу залежить від різних обставин справи [20, 10]. Наприклад, в Сполученому Королівстві існує гібридна система «Cleanfeed», яка поєднує Блоку-

вання IP-адрес та Deep Packet Inspection перших двох рівнів [19, п. 73].

У свою чергу, Суд ЄС у справі C-314/12 від 27.03.2014 року розтлумачив, що судова заборона щодо веб-блокування не повинна конкретизувати міри, які має прийняти постачальник посередницьких послуг. Таке блокування не повинне обмежувати користувачів Інтернету законно отримувати інформацію, окрім того, ці міри повинні мати наслідком попередження несанкціонованого доступу до захищеного твору або хоча б значно перешкоджати користувачам мережі Інтернет, які користуються послугами адресата такої судової заборони, для доступу до твору, який було розміщено неправомірно [9]. Тобто, вид веб-блокування у країнах-членах ЄС мають визначати самі постачальники посередницьких послуг. Вбачається, що зазначений підхід є цілком виправданим, оскільки застосування механізму глибокого аналізу пакетів накладає додаткові фінансові зобов'язання на постачальника посередницьких послуг доступу, що пов'язані з установами та підтримкою такої системи, що може суперечити принципам, викладеним у ч. 1 ст. 230 Угоди про асоціацію.

Зазначимо, що стосовно веб-блокування існує й інший підхід, а саме його застосування як виду засобу забезпечення позову разом зі способом захисту «припинення дії, яка порушує право чи створює загрозу його порушення» (п. 3 ч. 2 ст. 16 Цивільного кодексу України, п. б ч. 1 ст. 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Мож-

тажували такі файли і обмінювалися ними. Заявники також публікували записи про свою наукову діяльність. У цьому відношенні ця справа є схожою, швидше, зі справою Ахмета Йилдирима, який стверджував, що він публікував свої наукові роботи та свої думки з різних питань на своєму інтернет-сайті, ніж зі справою Акденіз, який був звичайним користувачем інтернет-сайтів.

51. Ця справа відрізняється від справи «Акденіз проти Туреччини» ще й тим, що в останньому Європейський Суд прийняв до уваги, серед іншого, той факт, що заявник мав безперешкодний доступ до великого набору музичних творів, які він міг прослуховувати різними способами, які не порушуючи при цьому положень законодавства про авторське право. Призначення YouTube полягає не тільки для поширення художніх і музичних творів, а й у тому, що він є великою і дуже популярною платформою для політичних дискусій, політичної і соціальної активності. Файли, що поширюються через YouTube, містять, в тому числі, інформацію, яка може становити особливий інтерес для кожного Дійсно, оспорювана міра привела до позбавлення доступу до інтернет-сайту, на якому розміщена інформація специфічного для заявників характеру, доступ до якої непросто отримати за допомогою інших засобів. Цей інтернет-сайт також є для заявників важливим засобом зв'язку» [18].



ливість застосування попередньої судової заборони, що призначена для запобігання будь-якому можливому порушенню права інтелектуальної власності, наявна і в ст. 236 Угоди про асоціацію, однак у цілому зазначений підхід є характерним для судової практики Російської Федерації. При цьому такий спосіб захисту звернений не до провайдера доступу, а до провайдера хостингу і складається з двох етапів:

1. Подання до суду заяви про забезпечення позову, яке в разі задоволення покладається на спеціальний орган виконавчої влади — Федеральну службу з нагляду у сфері зв'язку, інформаційних технологій і масових комунікацій (Роскомнадзор).
2. Подання до суду позову з вимогою припинення дії, яка порушує право чи створює загрозу його порушення, до провайдера у хостингу — створення технічних умов, що забезпечують розміщення, поширення, доступ і будь-яке інше використання творів.

Зазначений підхід також заслуговує на увагу, оскільки послуги провайдера хостингу, як і провайдера доступу, можуть використовуватися третьою стороною з метою порушення права інтелектуальної власності. Однак за відсутності спеціально уповноваженого органу виконавчої влади можливість фактичного застосування цього способу захисту до провайдера хостингу має обмеження за територіальним характером:

в Україні він може застосовуватися лише стосовно тих веб-сайтів, хостинг яких розміщений на території України.

Висновки. Застосування судової заборони проти посередників, чиї послуги використовуються третьою особою з метою порушення права інтелектуальної власності як способу захисту авторських прав можливе в межах нинішнього правового регулювання, оскільки можливість застосування судової заборони (різновидом якої є веб-блокування) до інтернет-посередників прямо передбачене Угодою про асоціацію.

Застосування веб-блокування як різновиду судової заборони є ефективним способом захисту авторських прав і зменшує загальну кількість відвідувань заблокованих сайтів, про що свідчать статистичні дослідження.

З метою адаптації українського законодавства до європейського пропонуємо додати пункт «к» до ч. 1 ст. 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» у такій редакції: «вимагати судової заборони проти посередника, чиї послуги використовуються третьою особою з метою порушення авторського права» та пункт «е» до ч. 1 ст. 53 Закону України «Про авторське право і суміжні права» такого змісту: «про судову заборону проти посередника, чиї послуги використовуються третьою особою з метою порушення авторського права». ♦

Список використаних джерел / List of references

1. Штефан А. С. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2009. № 2. С. 41–51.
2. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:167:0010:0019:EN:PDF>.
3. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:195:0016:0025:en:PDF>.



4. *Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part* URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2014:161:FULL&from=EN>.
5. Про телекомунікації: Закон України № 1280-IV від 18.11.2003 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 1. Ст. 155.
6. *Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market (Directive on electronic commerce)*. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32000L0031>.
7. Зеров К. О. Веб-блокування як спосіб захисту авторських прав на твори, що розміщені в мережі Інтернет. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 23.09.2016 року). К., 2016. С. 84–93.
8. *Order of the Court (Eighth Chamber) of 19 February 2009. LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH v Tele2 Telecommunication GmbH. Case C-557/07. ECLI:EU:C:2009:107*. URL: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-557/07>.
9. *Judgment of the Court (Fourth Chamber), 27 March 2014 UPC Telekabel Wien GmbH v Constantin Film Verleih GmbH and Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH. Case C-314/12. ECLI:EU:C:2014:192*. URL: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-314/12>.
10. Реєстр операторів, провайдерів телекомунікацій. URL: <http://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=55&language=uk>.
11. *1967 Ltd & Ors v British Sky Broadcasting Ltd & Ors [2014] EWHC 3444 (Ch) (23 October 2014)*. URL: <http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Ch/2014/3444.html>.
12. *Bundesgerichtshof zur Haftung von Access-Providern für Urheberrechtsverletzungen Dritter Urteile vom 26. November 2015 I ZR 3/14 und I ZR 174/14*. URL: <http://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&Datum=Aktuell&nr=72928&linked=pm>.
13. *Danaher B. Website Blocking Revisited: The Effect of the UK November 2014 Blocks on Consumer Behavior*. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2766795.
14. *Liveinternet: За год «вечной» блокировки Rutracker потерял более 40% просмотров*. URL: <https://vc.ru/21413-rutracker-one-year-block>.
15. *Feiler L. Website Blocking Injunctions under EU and U.S. Copyright Law—Slow Death of the Global Internet or Emergence of the Rule of National Copyright Law?* URL: https://law.stanford.edu/wp-content/uploads/sites/default/files/publication/203758/doc/slspublic/feiler_wp13.pdf.
16. *Case of Akdeniz v. Turkey (dec.), Application no 20877/10*. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-9493>.
17. *Case of Ahmet Yıldırım v. Turkey, Application no 3111/10. ECLI:CE:ECHR:2012:1218JUD000311110*. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-115705>.
18. *Case of Cengiz and others v. Turkey, applications nos. 48226/10 and 14027/11. ECLI:CE:ECHR:2015*. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-159188>.
19. *Twentieth Century Fox Film Corp v British Telecommunications Plc [2011] EWHC 1981 (Ch) (28 July 2011)*. URL: <https://bbc.in/2P1oFa0>.
20. *Wang F. Site-blocking Orders in the EU: Justifications and Feasibility*. URL: <https://bit.ly/2AyZMcE>.



1. Shtefan A. S. *Tsyvilno-pravovi sposoby zakhystu avtorskoho prava i sumizhnykh prav. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*. 2009. № 2. S. 41–51.
2. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:167:0010:0019:EN:PDF>.
3. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:195:0016:0025:en:PDF>.
4. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2014:161:FULL&from=EN>.
5. Pro telekomunikatsii: Zakon Ukrainy № 1280-IV vid 18.11.2003 roku (zi zminamy) // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2004. № 1. St. 155.
6. Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market (Directive on electronic commerce). URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32000L0031>.
7. Zеров К. О. Veb-blokuвання як спосіб захисту авторських прав на твори, щодо розмिशчени в мережі Internet. *Zakonodavstvo Ukrainy u sferi intelektualnoi vlasnosti ta yoho pravozastosuvannya: natsionalni, yevropeiski ta mizhnarodni vymiry: zbirnyk naukovykh prats IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Kyiv, 23.09.2016 roku)*. K., 2016. S. 84–93.
8. Order of the Court (Eighth Chamber) of 19 February 2009. LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH v Tele2 Telecommunication GmbH. Case C-557/07. ECLI:EU:C:2009:107. URL: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-557/07>.
9. Judgment of the Court (Fourth Chamber), 27 March 2014 UPC Telekabel Wien GmbH v Constantin Film Verleih GmbH and Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH. Case C-314/12. ECLI:EU:C:2014:192. URL: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-314/12>.
10. Reiestr operatoriv, provaiderv telekomunikatsii. URL: <http://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=55&language=uk>.
11. 1967 Ltd & Ors v British Sky Broadcasting Ltd & Ors [2014] EWHC 3444 (Ch) (23 October 2014). URL: <http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Ch/2014/3444.html>.
12. Bundesgerichtshof zur Haftung von Access-Providern für Urheberrechtsverletzungen Dritter Urteile vom 26. November 2015 I ZR 3/14 und I ZR 174/14. URL: <http://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&Datum=Aktuell&nr=72928&linked=pm>.
13. Danaher B. *Website Blocking Revisited: The Effect of the UK November 2014 Blocks on Consumer Behavior*. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2766795.
14. Liveinternet: Za hod «vechnoi» blokyrovky Rutracker poterial bolee 40% prosmotrov. URL: <https://vc.ru/21413-rutracker-one-year-block>.
15. Feiler L. *Website Blocking Injunctions under EU and U.S. Copyright Law—Slow Death of the Global Internet or Emergence of the Rule of National Copyright Law?* URL: https://law.stanford.edu/wp-content/uploads/sites/default/files/publication/203758/doc/slspublic/feiler_wp13.pdf.
16. Case of Akdeniz v. Turkey (dec.), Application no 20877/10. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-9493>.
17. Case of Ahmet Yildirim v. Turkey, Application no 3111/10. ECLI:CE:ECHR:2012:1218JUD000311110. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-115705>.



18. *Case of Cengiz and others v. Turkey, applications nos. 48226/10 and 14027/11. ECLI:CE:ECHR:2015. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-159188>.*
19. *Twentieth Century Fox Film Corp v British Telecommunications Plc [2011] EWHC 1981 (Ch) (28 July 2011). URL: <https://bbc.in/2P1oFa0>.*
20. *Wang F. Site-blocking Orders in the EU: Justifications and Feasibility. URL: <https://bit.ly/2AyZMcE>.*

Надійшла до редакції 28.12.2018 року

Зеров К. Судебный запрет как способ защиты авторского права. В статье проанализировано содержание, особенности применения и виды судебного запрета как способа защиты авторского права и его влияние на уровень нарушений авторского права с использованием сети Интернет. Высказаны предложения по совершенствованию национального авторско-правового законодательства.

Ключевые слова: защита авторского права, веб-блокировки, судебный запрет

Zerov K. An injunction as a measure of copyright enforcement. The article analyzes the content, peculiarities of application and types of an injunction as a measure of copyright enforcement and its impact on the level of copyright infringement with the use of the Internet.

An injunction in copyright cases on works posted online may consist of, for example, removing work from a web page content or in a web-blocking. Since the injunction is a measure of enforcement established by law and therefore meets the first criterion of the permissibility of restricting the right to freedom of expression provided for in Part 2. Art. 10 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. At the same time, the injunction is measure of copyright enforcement and not a measure of liability, and therefore its application does not depend on the fact that the terms of limiting the liability of internet intermediaries and the existence of guilt in their acts are met.

The applying for an injunction against intermediaries whose services are used by a third party to infringe an intellectual property right as a measure of copyright enforcement is possible within the scope of current legal regulation in Ukraine, since the possibility of using a an injunction (including web blocking) is expressly provided in the Agreement on the association.

The use of web blocking as a type of injunction is an effective way of protecting and enforcing copyright and reduces the total number of visits to blocked sites, as evidenced by statistical studies.

Keywords: copyright protection, web blocking, injunction